

Buro Maerlant
Landschap, Ecologie & Ruimtelijke Ordening

BM-RAPPORT 2020

Hoogeloon Hoofdstraat

Ecologische quickscan

J. van Suijlekom, 16 juli 2020

Inhoud

	Blz
1 Inleiding	3
1.1 Algemeen	3
1.2 Methode / doel	3
1.3 Beschrijving van het plangebied en de ingrepen	3
2 Wet- en regelgeving	4
2.1 Wet natuurbescherming	4
3 Bronnenonderzoek	8
3.1 Data uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)	8
3.2 Gebiedsbescherming	8
4 Resultaten van het veldonderzoek	8
4.1 Algemeen	8
4.2 Beschermde soorten: resultaten en verwachting	8
5 Conclusie en advies	10
Conclusie	10
Advies	10
Literatuur	11

Impressie van het
plangebied
Foto's: Buro Maerlant
23-06-2020.

1 Inleiding

1.1 Algemeen

In opdracht van Bouwbedrijf Van Laarhoven BV heeft Buro Maerlant een ecologische quickscan uitgevoerd ten behoeve van de beoogde ingrepen in het plangebied Hoofdstraat te Hoogeloon. Het veldbezoek werd uitgevoerd op 23 juni 2020. Men is voornemens 7 woningen te realiseren. Voor dit doel wordt de bestaande bebouwing gesloopt.

1.2 Methode / doel

De ecologische quickscan bestaat uit een veldonderzoek en de verslaglegging daarvan. Tijdens het veldonderzoek is het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van diersporen zoals uitwerpselen, krab- en graafsporen, en is de vegetatie bekeken. Tevens zijn waarnemingen van aanwezige diersoorten gedaan. Op basis van *expert-judgement* is een inschatting gemaakt van het mogelijke voorkomen van beschermde soorten. Dit is afgewogen tegen de toekomstige ontwikkelingen. Doel van het onderzoek is een goed onderbouwde inschatting te geven, zodat kan worden gehandeld conform de Wet natuurbescherming.

1.3 Beschrijving van het plangebied en de ingrepen

Het plangebied Hoofdstraat (vanaf nu 'het plangebied') is gelegen in het zuidelijke deel van Hoogeloon en omvat een boerderij met twee opstallen en een erf met aan de staatzijde vrij forse linden. Men is voornemens 7 woningen te realiseren, waarvoor de bebouwing wordt gesloopt. De linden aan de straatzijde blijven behouden. De nieuwbouw wordt op ongeveer dezelfde locatie als de huidige bebouwing gerealiseerd. Parkeren vindt aan de achterzijde van het plantgebied / het perceel plaats.

Figuur 1
Situering van
het plangebied
in rood
Bron luchtfoto:
Google.

Wet- en regelgeving

2.1 Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. De Europese Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn zijn in deze wet geïmplementeerd. Bevoegdheden inzake ontheffingen en vrijstellingen komen met deze wet te liggen bij de provincie. In sommige situaties is het Rijk bevoegd gezag.

Soortbescherming: drie beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent inzake soortbescherming drie aparte beschermingsregimes: voor soorten van de Vogelrichtlijn, van de Habitatrichtlijn inclusief het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en voor andere nationaal beschermde soorten. Per beschermingsregime gelden aparte verbodsbepalingen en bijbehorende vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden (zie onderstaande tabel).

Tabel 1
Verbodsbepalingen Wet
natuurbescherming.
Bron: brochure soortbe-
scherming bij ruimtelijke
ingrepen, Ministerie van
Economische Zaken.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplan- tingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voort- plantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadi- gen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels op- zettelijk te verstoren, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van in- standhouding van de desbetr- effende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzette- lijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidings- gebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te ver- zamelen, af te snijden, te ontwor- telen of te vernielen

Ontheffing en vrijstelling

Op basis van een ontheffing of een vrijstelling is overtreding van de verbodsbepalingen in principe mogelijk. Aangetoond dient te worden dat er sprake is van geen andere bevredigende oplossing (alternatief), er sprake is van een door de wet genoemd belang (bijvoorbeeld volksgezondheid of openbare veiligheid) en de ingreep geen afbreuk doet aan de gunstige instandhouding van de soort. Nieuw in de wet is dat voor alle soorten de mogelijkheid wordt geboden te werken volgens een goedgekeurde gedragscode. Indien aan bovenstaand wordt voldaan geldt een vrijstelling als aantoonbaar wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. De verbodsbepalingen zijn gericht op het individu, echter wordt bij de beoordeling of kan worden afgeweken van de bepalingen gekeken naar de gunstige instandhouding van de soort. De zorgplicht blijft in de Wet natuurbescherming evenwel van toepassing, óók voor niet beschermde soorten, dit houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor alle planten en dieren en de leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld, echter kan hierop door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd.

Jaarronde bescherming vogels

Nesten van vogels zijn doorgaans alleen beschermd tijdens het broedseizoen. Van een beperkt aantal vogelsoorten zijn nesten ook in de nieuwe wet buiten het broedseizoen en dus jaarrond beschermd (zie tabel 2).

Tabel 2
Bescheringscategorieën nesten, waarop de verbodsbepalingen van artikel 3.1 en 3.5 Wnb van toepassing zijn: Jaarrond(1 t/m 4) of tijdens het broedseizoen (categorie 5).

Categorie	Omschrijving
Jaarrond beschermde nesten	
1	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
Niet jaarond beschermde nesten Let op: onderbouwing en eventueel nader onderzoek echter gewenst. Indien sprake is van zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden, zijn ook deze nesten beschermd.	
5	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (voorbeeld: boerenzwaluw, ekster, groene specht en spreeuw).

Van alle categorieën vogels in hierboven genoemde tabel is het belangrijk aan- of afwezigheid van nesten / territoria aan te tonen en sprake is van een mogelijk effect. Via een omgevingscheck en eventueel nader onderzoek is dit mogelijk. Voor categorie 5 - soorten is een potentie inschatting doorgaans voldoende.

Gebiedsbescherming

In de Wet natuurbescherming is gebiedsbescherming op vergelijkbare wijze geregeld als de voormalige Natuurbeschermingswet 1998. Ook in de Wet natuurbescherming wet beoogt men bescherming van gebieden die nationaal en internationaal van belang zijn. Het betreft de bescherming van gebieden op Nederlands grondgebied die vanuit de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn zijn aangewezen. Gezamenlijk vormen deze gebieden een Europees netwerk: Natura 2000. De status van beschermde natuurmonumenten is bij de inwerkingtreding van de nieuwe wet komen te vervallen. Het merendeel van de voormalig beschermde gebieden maken onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland en zijn op deze wijze beschermd.

Ingrepen en effecten

In de Wet natuurbescherming is bepaald, dat handelingen of projecten die mogelijk schadelijk invloed hebben op Natura 2000-gebieden vergunningsplichtig zijn. Door middel van toetsing wordt bepaald of sprake is van effecten, en zo ja in welke mate dit is. Toetsing vindt plaats in drie fasen:

- » orientatiefase of voortoets;
- » verstorings- en verslechteringstoets (bij mogelijke negatieve, maar géén significant negatieve effecten);
- » passende beoordeling (kans op significant negatieve effecten).

Als uit de verstorings- en verslechteringstoets blijkt, dat sprake is van mogelijk negatieve effecten dient in een aanvullende toetsing een effectbeoordeling plaats te vinden en is een vergunning nodig. Het bevoegd gezag (de provincie en in sommige situaties het Ministerie) verleent een vergunning onder strikte voorwaarden, waarbij met voldoende mitigerende en compenserende maatregelen de instandhoudingsdoelstellingen zijn gewaarborgd.

3 Bronnenonderzoek

3.1 Data uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

Voor het onderzoek zijn de gegevens uit de NDFF middels quickscanhulp opgevraagd. Het betreft waarnemingen van beschermde soorten krachtens de Wet natuurbescherming binnen een straal van 0 tot 5 km ten opzichte van het plangebied. Dit is exclusief algemene beschermde soorten waarvoor bij ruimtelijke ingrepen een provinciale vrijstelling geldt. De gegevens zijn in de onderstaande tabel weergegeven (tabel 4).

Tabel 4
Data uit de NDFF:
waarnemingen strik-
ter bescherm-
de soorten in de
omgeving van het
plangebied, exclusief
algemene soorten
waarvoor een
provinciale vrijstel-
ling geldt. © NDFF
- quickscanhulp.nl
d.d. 14-07-2020.

Naam	Groep	Afstand
teunisbloempijlstaart	Nachtvinders	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	0 - 1 km
Huismus	Vogels	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	0 - 1 km
Eekhoorn	Zoogdieren	0 - 1 km
Alpenwatersalamander	Amfibieën	1 - 5 km
Boomkikker	Amfibieën	1 - 5 km
Heikikker	Amfibieën	1 - 5 km
Vinpootsalamander	Amfibieën	1 - 5 km
bruine eikenpage	Dagvlinders	1 - 5 km
Bosbeekjuffer	Libellen	1 - 5 km
Gevlekte glanslibel	Libellen	1 - 5 km
Gladde slang	Reptielen	1 - 5 km
Hazelworm	Reptielen	1 - 5 km
Levendbarende hagedis	Reptielen	1 - 5 km
Drijvende waterweegbree	Vaatplanten	1 - 5 km
Wilde ridderspoor	Vaatplanten	1 - 5 km
Gierzwaluw	Vogels	1 - 5 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	1 - 5 km
Havik	Vogels	1 - 5 km
Kerkuil	Vogels	1 - 5 km
Ransuil	Vogels	1 - 5 km
Roek	Vogels	1 - 5 km
Steenuil	Vogels	1 - 5 km
Wespendief	Vogels	1 - 5 km
Bever	Zoogdieren	1 - 5 km
Bunzing	Zoogdieren	1 - 5 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Laatvlieger	Zoogdieren	1 - 5 km
Steenmarter	Zoogdieren	1 - 5 km

Bij de uitwerking van de resultaten van het veldonderzoek (zie hier onder) wordt een verwachting uitgesproken in hoeverre deze beschermde soorten in het plangebied aanwezig kunnen zijn en in hoeverre effecten zijn te verwachten.

3.2 Gebiedsbescherming

Het plangebied is niet direct nabij Natura 2000-gebieden gelegen, deze gebieden bevinden zich op een afstand van circa 1,3 km of meer ten opzichte van het plangebied. Effecten zijn door deze afstand grotendeels uit te sluiten doordat sprake is van lokatie gebonden activ-

iteiten. Over grotere afstand kán emissie van stikstof een negatief effect hebben op kwetsbare habitats in deze gebieden. De woningen worden conform de huidige regels gasloos uitgevoerd. Tijdens de aanlegfase en in de gebruiksfase kan het gebruik van mobiele werktuigen en de toename van gemotoriseerd verkeer leiden tot een depositie op kwetsbare habitats in de omgeving. Blijkens AERIUS (berekening d.d. 16 juli 2020) levert een NO_x uitstoot vanaf circa 116 kg op jaarbasis een depositie op naar deze gebieden (Kempenland West). Tijdens de aanleg-/ bouwfase worden voor tijdelijke duur machines gebruikt zoals graafmachines, kranen en vrachtwagens voor transport. De emissie van stikstof is sterk afhankelijk van het type machine dat wordt gebruikt, waarbij het vermogen, type brandstof en de ouderdom bepalend is. Dieselmotoren van Euro 6 klasse (vanaf bouwjaar 2015) leveren bij hetzelfde dieselverbruik een aanmerkelijk lagere (circa factor 10) uitstoot op dan oudere modellen. Het plafond van 116 kg NO_x (113,56 kg) wordt, zonder dat sprake is van een depositie, benaderd bij het gebruik van een ouder model (2011) type zware machine (stage III) met een dieselverbruik van 10250 liter op jaarbasis. Bij hetzelfde verbruik levert een Euro 6 machine (vanaf bouwjaar 2015) met een vergelijkbaar vermogen een uitstoot op van circa 12 kg NO_x. Door gebruik te maken van modern materieel (diesels Euro 6 klasse) tijdens de aanlegfase kan redelijkerwijs worden aangenomen dat onder deze drempel kan worden gebleven. In de gebruiksfase is slechts sprake van verkeergeneratie van 7 woningen. Er zijn vele honderden verkeersbewegingen per etmaal benodigd voor het bereiken van het plafond van 116 kg, een aantal dat met zekerheid niet zal worden bereikt. Het aspect stikstof vormt voor het plan geen belemmering.

Zones bos op een afstand van circa 650 meter of meer in de omgeving maken onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland (of NNN). Ingrepen in- of direct nabij het Natuurnetwerk zijn niet voorzien. Fysieke effecten kunnen op deze afstand met zekerheid worden uitgesloten. Effecten op het Natuurnetwerk kunnen door de beperkte aard van de ingrepen en de relatief grote afstand redelijkerwijs worden uitgesloten.

4 Resultaten van het veldonderzoek

4.1 Algemeen

Het veldonderzoek werd uitgevoerd in de ochtend van 23 juni 2020. Tijdens het veldbezoek was het onbewolkt en vrijwel windstil, bij een temperatuur van circa 24 °C.

Biotopen

In het plangebied, gedeelte van de ingrepen, waren de volgende biotopen aanwezig:

- » Boerderij en schuur opgetrokken uit baksteen (halfsteens, massief) met een pannendak. De dakpannen waren aangebracht op houten balken. De pannen (vlakke Mulden pan) sloten op een enkele kier na nauw aan en waren aan de kopse kanten van de gevels aangesmeerd met mortel. Schuur opgetrokken uit baksteen (halfsteens, massief), voorzien van een een golfplaten dak eveneens aangebracht op houten balken. De bebouwing was omgeven door (erf)verhardingen en een strookje tuin met een restant van een gazon en verspreid staande relatief jonge beplantingen zoals taxus en liguster (niet in haag vorm).

In het overige deel van het perceel en de nabije omgeving waren het de volgende biotopen aanwezig:

- » Aarden zone met vrij forse linden;
- » Strook met een houtsingel met relatief jongen bomen en struiken, deels buiten het plangebied.
- » Woningen en tuinen, divers.

4.2 Beschermde soorten: resultaten en verwachting

Planten

In de omgeving van het plangebied zijn blijkens voorhanden verspreidingsgegevens (zie tabel 4) de drijvende waterweegbree en de wilde ridderspoor aangetroffen. In het plangebied zijn geen beschermde planten aangetroffen ook geen muurplanten. Potenties voor beschermde vaatplanten ontbraken mede door het huidige gebruik (erf/tuin) en de relatief hoge voedselrijkdom. Op basis van de habitatscan kan de aanwezigheid van beschermde vaatplanten redelijkerwijs worden uitgesloten.

Zoogdieren algemeen

In de omgeving zijn blijkens de data van de NDFF naast de bever, de eekhoorn, de wezel en de steenmarter aangetroffen. Sporen van strikter beschermde zoogdieren werden niet aangetroffen in (steenmarter) of rond de bebouwing. De aanwezigheid strikter beschermde grondgebonden zoogdieren binnen het plangebied kan op basis van deze habitatscan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

In de ruimere omgeving van het plangebied zijn de gewone dwergvleermuis, de grootoorvleermuis en de laatvlieger aangetroffen. Het betreffen soorten die ook in deze context kunnen worden verwacht. De laatvlieger prefereert gebouwen, zowel de gewone dwergvleermuis als de grootoorvleermuis verblijven ook soms in bomen. Bomen met voor vleermuizen geschikte holtten of andere toegankelijk delen waren niet aanwezig in of nabij het plangebied. De te slopen opstallen zijn beoordeeld als ongeschikt voor vleermuizen. Muren waren enkelwandig (half steens), dakpannen en golfplaten waren direct aangebracht op houten balken, zonder geschikte plekken om weg te kunnen kruipen. Door afwerking waren bij dakranden géén voor vleermuizen geschikte openingen aanwezig. Sporen van vleermuizen werden niet aangetroffen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in de te slopen bebouwing kan redelijkerwijs worden uitgesloten. Aanwezige woningen rondom het plangebied zijn potentieel zeer geschikt voor vleermuizen, mede door de aanwezigheid van voor vleermuizen toegankelijke kantpannen en een spouw. Doordat vrij centraal in het plangebied wordt gebouwd op voldoende afstand, worden geen effecten verwacht op eventueel aanwezige dieren in de omgeving (zie ook hieronder).

Foerageergebied en vliegroutes

In het plangebied zelf en de omgeving kunnen jagende dieren worden verwacht door de aanwezigheid van verspreid staande bomen en boomgroepen. Na realisatie van de woningen blijft de omgeving voor vleermuizen geschikt, mede doordat de forse linden blijven behouden en de ingrepen beperkt zijn tot de locatie van reeds aanwezige bebouwing. Laanbeplantingen in de omgeving van het plangebied hebben mogelijk functie als vliegroute. Ingrepen aan deze structuur zijn niet voorzien. Negatieve effecten op de navigeer- en foerageermogelijkheden van vleermuizen zijn redelijkerwijs uit te sluiten.

Vogels

Algemeen

In- of direct nabij de te slopen opstallen werden tijdens het veldbezoek geen vogels aangetroffen, ook geen sporen. De te slopen opstallen hadden als broedlocatie weinig tot niets te bieden, al kunnen soorten als de merel en zanglijster op de meest uiteenlopende en onverwachte plekken broeden. De aanwezige beplantingen en bomen nabij de te slopen opstallen bieden potentie voor diverse algemene vogels. Door rekening te houden met de broedperiode, wordt voorkomen dat in gebruik zijnde nesten worden verstoord.

Jaarrond beschermde soorten

Sporen en/of potenties voor jaarrond beschermde soorten werden niet aangetroffen binnen de werkgrenzen. Als broedlocatie waren de te slopen opstallen op voorhand ongeschikt, door het ontbreken van voldoende beschutting. Op enkele kieren na (zolders) was het pannendak ook niet toegankelijk voor de huismus. De huismus werd vrij prominent aangetroffen in de omgeving van het plangebied. Ze waren aanwezig op en nabij woningen met voor de huismus geschikte pannendaken. Voor het plangebied zelf werd geen interesse getoond. De aanwezigheid van nesten van de huismus of overige jaarrond beschermde broedvogels binnen de werkgrenzen kan worden uitgesloten.

Vissen

In het plangebied ontbreekt open water. Effecten op vissen zijn dan ook niet van toepassing.

Amfibieën en reptielen

Blijkens de data uit de NDFF zijn in de nabijheid van het plangebied diverse soorten strikter beschermde amfibieën aangetroffen. Daarnaast zijn de levenbarende hagedis, de hazelworm en de gladde slang waargenomen. Binnen het plangebied / de werkgrenzen ontbrak geschikte biotoop voor beide soortgroepen, mede door de afwezigheid van water en/of voldoende beschutting. De aanwezigheid van strikter beschermde amfibieën en reptielen kan op basis van het aangetroffen habitat en ligging van het plangebied in een reeds bebouwde omgeving redelijkerwijs worden uitgesloten.

Overige soortgroepen

Voor de overige door de Wet natuurbescherming strikter beschermde soortgroepen ontbreekt geschikt leefgebied in het plangebied. Effecten zijn door de aard van de ingrepen ook niet aan de orde.

5 Conclusie en advies

Conclusie

Soorten

In het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden, zijn de volgende potentiële en actuele natuurwaarden aangetroffen waar rekening mee gehouden dient te worden:

- » Algemene broedvogels (niet jaarrond beschermd).

Effecten

Doordat de werkzaamheden op het land plaatsvinden, beperkt van aard zijn, en preventief afdoende maatregelen kunnen worden getroffen, zijn over het algemeen géén negatieve effecten op strikter beschermde soorten te verwachten. Op basis van het advies (vogels algemeen) zijn de ingrepen zonder meer mogelijk.

Beschermde gebieden

Het plangebied ligt niet in beschermde gebieden krachtens Natura 2000, EHS / de Provinciale Verordening. Er is voldoende aannemelijk gemaakt, dat effecten van de plannen op beschermde gebieden in de ruimere omgeving uit te sluiten zijn.

Advies

Doordat de kans bestaat dat broedende vogels in of nabij de te slopen opstallen aanwezig kunnen zijn, wordt aanbevolen de werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen (ná half juli en vóór half maart). Indien een ter zake deskundige heeft vastgesteld, dat geen nesten aanwezig zijn, is het ook mogelijk binnen deze periode te werken. Het verstoren van broedende vogels, wat leidt tot het definitief verlaten van een nest, is conform de Wet natuurbescherming niet toegestaan.

Literatuur

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk, en J.B.M. Thissen, 1992.
Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Diepenbeek, A. van, 1999.
Veldgids Diersporen (tweede druk, 2003). KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Meijden, R. van der, 2005. Heukel's flora van Nederland. Wolters-Noordhoff, Groningen.

Internet

- » Google maps
- » <http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan/>
- » http://www.natuurindegemeente.nl/aandeslagmetdenatuurwet/wp-content/uploads/2016/12/Soortenbescherming_bij_ruimtelijke_ingrepen_1.3_15122016.pdf
- » <https://calculator.aerius.nl/>
- » <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>
- » www.nederlandsesoorten.nl

Buro Maerlant Dorpsstraat 17 4271 AA Dussen
T 085 877 86 85
E info@BuroMaerlant.nl | www.BuroMaerlant.nl
KvK 69667705

Hoogeloon Hoofdstraat
Ecologische quickscan